

IV

Vida oficial da RAG

A ACADEMIA NA ACTUALIDADE

CRÓNICA DA ACADEMIA

A ACADEMIA NA ACTUALIDADE (ANO 2006)

Directiva da Real Academia Galega

Desde o 17 de decembro de 2005, a Executiva da RAG está formada polos seguintes membros:

- Presidente: D. Xosé Ramón Barreiro Fernández.
- Secretario: D. Manuel González González.
- Vicesecretario: D. Salvador García-Bodaño Zunzunegui.
- Arquiveiro-Bibliotecario: D. Xosé Luís Axeitos Agrelo.
- Tesoureiro: D. Andrés Fernández-Albalat Lois.

Relación dos actuais académicos numerarios

1. Excmo. Sr. D. Francisco Fernández del Riego. Ingreso: 26 de novembro de 1960.
2. Excmo. Sr. D. Antonio Gil Merino. Ingreso: 13 de decembro de 1975.
3. Excmo. Sr. D. Xulio Francisco Ogando Vázquez. Ingreso: 18 de abril de 1980. Faleceu o 18 de abril de 2005.
4. Excmo. Sr. D. Miguel Anxo Araújo Iglesias. Ingreso: 27 de maio de 1980.
5. Excmo. Sr. D. Andrés Torres Queiruga. Ingreso: 20 de xuño de 1980.
6. Excmo. Sr. D. Constantino García González. Ingreso: 12 de marzo de 1982.
7. Excmo. Sr. D. Francisco Xabier Río Barxa. Ingreso: 25 de xuño de 1983.
8. Excmo. Sra. D.ª Olga Gallego Domínguez. Ingreso: 15 de novembro de 1986.
9. Excmo. Sr. D. Manuel González González. Ingreso: 7 de febreiro de 1992.
10. Excmo. Sr. D. Salvador García-Bodaño Zunzunegui. Ingreso: 25 de novembro de 1992.
11. Excmo. Sr. D. Xesús Alonso Montero. Ingreso: 30 de outubro de 1993.
12. Excmo. Sr. D. Xesús Ferro Ruibal. Ingreso: 4 de maio de 1996.
13. Excmo. Sra. D.ª Luz Pozo Garza. Ingreso: 29 de novembro de 1996.
14. Excmo. Sr. D. Xosé Ramón Barreiro Fernández. Ingreso: 14 de febreiro de 1997.
15. Excmo. Sr. D. Xosé Luís Franco Grande. Ingreso: 3 de xullo de 1998.
16. Excmo. Sr. D. Antón Santamarina Fernández. Ingreso: 24 de outubro de 1998.
17. Excmo. Sr. D. Xaime Illa Couto. Ingreso: 29 de xaneiro de 1999.
18. Excmo. Sr. D. Ramón Lorenzo Vázquez. Ingreso: 7 de maio de 1999.
19. Excmo. Sr. D. Andrés Fernández-Albalat Lois. Ingreso: 28 de maio de 1999.
20. Excmo. Sr. D. Francisco Fernández Rei. Ingreso: 25 de setembro de 1999.
21. Excmo. Sr. D. Xosé Luís Méndez Ferrín. Ingreso: 30 de setembro de 2000.
22. Excmo. Sra. D.ª Xohana Torres Fernández. Ingreso: 27 de outubro de 2001.
23. Excmo. Sr. D. Xosé Neira Vilas. Ingreso: 17 de novembro de 2001.
24. Excmo. Sr. D. Francisco Díaz-Fierros Viqueira. Ingreso: 28 de setembro de 2002.
25. Excmo. Sr. D. Camilo González Suárez-Llanos. Ingreso: 14 de decembro de 2002.
26. Excmo. Sra. D.ª Rosario Álvarez Blanco. Ingreso: 6 de xuño de 2003.
27. Excmo. Sr. D. Víctor Fernández Freixanes. Ingreso: 27 de febreiro de 2004.
28. Excmo. Sr. D. Xosé Luís Axeitos Agrelo. Ingreso: 30 de outubro de 2004.
29. Excmo. Sr. D. Darío Xohán Cabana Yanes. Ingreso: 22 de abril de 2006.
30. Excmo. Sr. D. Ramón Villares Paz. Ingreso: 24 de novembro de 2006.

Relación dos actuais académicos correspondentes:

1. Ilmo. Sr. D. Francisco Mayán Fernández. Ingreso: 16 de xaneiro de 1944.
2. Ilmo. Sr. D. Manuel Fraga Iribarne. Ingreso: 26 de marzo de 1950.
3. Ilmo. Sr. D. Benito Varela Jácome. Ingreso: 26 de marzo de 1950.
4. Ilma. Sra. D.ª Pura Vázquez Iglesias. Ingreso: 26 de marzo de 1950.
5. Ilmo. Sr. D. José Luis Varela Iglesias. Ingreso: 26 de marzo de 1950.
6. Ilmo. Sr. D. Carlos Pereira Amil. Ingreso: 4 de maio de 1952.
7. Ilma. Sra. D.ª Aurora Vidal Martínez. Ingreso: 4 de maio de 1952.
(Faleceu o día 10 de maio de 2005).
8. Ilmo. Sr. D. Manuel Lucas Álvarez. Ingreso: 4 de marzo de 1955.
9. Ilmo. Sr. D. Manuel Fernández Rodríguez. Ingreso: 25 de marzo de 1956.
10. Ilmo. Sr. D. Baldomero Cores Trasmonte. Ingreso: 5 de xuño de 1958.
11. Ilmo. Sr. D. Luís Santiago Sanz. Ingreso: 1 de marzo de 1960.
12. Ilmo. Sr. D. Antonio Iglesias Álvarez. Ingreso: 23 de abril de 1961.
13. Ilmo. Sr. D. José Ignacio Carro Otero. Ingreso: 22 de outubro de 1967.
14. Ilmo. Sr. D. Xosé López Calo. Ingreso: 22 de outubro de 1967.
15. Ilmo. Sr. D. Alejandro Campos Ramírez, “Alejandro Finisterre”.
Ingreso: 17 de decembro de 1967.
16. Ilmo. Sr. D. Carlos Compañé Fernández. Ingreso: 10 de marzo de 1968.
17. Ilmo. Sr. D. Basilio Losada Castro. Ingreso: 26 de xaneiro de 1969.
18. Ilmo. Sr. D. Francisco Guitián Ojea. Ingreso: 19 de abril de 1970.
19. Ilmo. Sr. D. Daniel D. Vidart. Ingreso: 5 de xullo de 1970.
20. Ilmo. Sr. D. Carlos A. Zubillaga. Ingreso: 25 de outubro de 1970
21. Ilmo. Sr. D. Manuel Carlos García Martínez. Ingreso: 30 de xaneiro de 1972.
22. Ilmo. Sr. D. Xosé Manuel González Reboredo. Ingreso: 30 de xaneiro de 1972.
23. Ilmo. Sr. D. Manuel Cecilio Díaz Díaz. Ingreso: 17 de decembro de 1972.
24. Ilmo. Sr. D. Fernando Acuña Castroviejo. Ingreso: 30 de xaneiro de 1972.
25. Ilmo. Sr. D. Manuel Remuñán Ferro. Ingreso: 11 de decembro de 1983.
26. Ilmo. Sr. D. Teodoro Sandomingo García. Ingreso: 11 de decembro de 1983.
(Faleceu o 30 de outubro de 2005).
27. Ilmo. Sr. D. Ramiro Fonte Crespo. Ingreso: 17 de xuño de 1995.
28. Ilmo. Sr. D. Francisco Xavier Carro Rosende. Ingreso: 17 de novembro de 2001.
29. Ilmo. Sr. D. Fernando López-Acuña López. Ingreso: 17 de novembro de 2001.
30. Ilmo. Sr. D. David Mackenzie. Ingreso: 17 de novembro de 2001.
31. Ilmo. Sr. D. Ivo Castro. Ingreso: 9 de febreiro de 2002.
32. Ilmo. Sr. D. Santiago Daviña Sáinz. Ingreso: 9 de febreiro de 2002.
33. Ilmo. Sr. D. Dieter Kremer. Ingreso: 9 de febreiro de 2002.
34. Ilma. Sra. D.ª Teresa Barro Muñoz–Ortiz. Ingreso: 22 de xuño de 2002.
35. Ilmo. Sr. D. Xosé María Lema Suárez. Ingreso: 22 de xuño de 2002.
36. Ilmo. Sr. D. Ramón Lugrís Pérez. Ingreso: 22 de xuño de 2002.
37. Ilmo. Sr. D. Fernando Pérez-Barreiro Nolla. Ingreso: 22 de xuño de 2002.
38. Ilmo. Sr. D. Xulio Ríos. Ingreso: 22 de xuño de 2002.
39. Ilmo. Sr. D. Luís Daviña Facal. Ingreso: 28 de setembro de 2002.
40. Ilmo. Sr. D. Johannes Kabatek. Ingreso: 28 de setembro de 2002.
41. Ilmo. Sr. D. Xoán Babarro González. Ingreso: 14 de decembro de 2002.

42. Ilmo. Sr. D. Xoán Bernárdez Vilar. Ingreso: 22 de febreiro de 2003.
43. Ilmo. Sr. D. Francisco Calo Lourido. Ingreso: 22 de febreiro de 2003.
44. Ilmo. Sr. D. Benigno Fausto Galdo Fernández. Ingreso: 12 de xullo de 2003.
45. Ilmo. Sr. D. Augusto Pérez Alberti. Ingreso: 7 de febreiro de 2004.
46. Ilmo. Sr. D. Xosé Xove Ferreiro. Ingreso: 7 de febreiro de 2004.
47. Ilmo. Sr. D. Modesto Aníbal Rodríguez Neira. Ingreso: 27 de marzo de 2004.
48. Ilma. Sra. D.ª María Dolores Sánchez Palomino. Ingreso: 27 de marzo de 2004.
49. Ilmo. Sr. D. Marcos Valcárcel López. Ingreso: 19 de xuño de 2004.
50. Ilmo. Sr. D. Francisco Antonio Cidrás Escáneo. Ingreso: 27 de marzo de 2004.
51. Ilmo. Sr. D. Ernesto Xosé González Seoane. Ingreso: 27 de marzo de 2004.
52. Ilmo. Sr. D. Domingo Frades Gaspar. Ingreso: 9 de outubro de 2004.
53. Ilmo. Sr. D. Felipe Lubián Lubián. Ingreso: 9 de outubro de 2004.
54. Ilmo. Sr. D. Héctor Manuel Silveiro Fernández. Ingreso: 9 de outubro de 2004.
55. Ilmo. Sr. D. Carlos Xesús Varela Aenlle. Ingreso: 9 de outubro de 2004.
56. Ilmo. Sr. D. Manuel Caamaño Suárez. Ingreso: 18 de decembro de 2004.
57. Ilmo. Sr. D. Jorge Arbeleche. Ingreso: 20 de setembro de 2005.
58. Ilmo. Sr. D. Nicandro Ares Vázquez. Ingreso: 22 de abril de 2006.

Relación dos actuais académicos de honra:

1. Excmo. Sr. D. Giuseppe Tavani. Ingreso: 22 de maio de 2004.

CRÓNICA DA ACADEMIA (ANO 2006)

XUNTAS CELEBRADAS

O Pleno da Real Academia Galega reuniuse en Xunta ordinaria e extraordinaria nas seguintes datas:

- Xunta ordinaria: 4 de marzo de 2006
- Xunta ordinaria: 22 de abril de 2006
- Xunta extraordinaria : 22 de abril de 2006
(Ingreso do Excmo. Sr. D. Darío Xohán Cabana Yanes)
- Xunta extraordinaria: 17 de maio de 2006 (Día das Letras Galegas)
- Xunta ordinaria: 7 de xullo de 2006
- Xunta ordinaria: 4 de novembro de 2006
- Xunta extraordinaria: 24 de novembro de 2006
(Ingreso do Excmo. Sr. D. Ramón Villares Paz)

A Comisión Executiva da Real Academia Galega reuniuse nas seguintes datas:

- Xunta de goberno: 5 de xaneiro de 2006
- Xunta de goberno: 31 de xaneiro de 2006
- Xunta de goberno: 15 de febreiro de 2006
- Xunta de goberno: 13 de marzo de 2006
- Xunta de goberno: 17 de abril de 2006
- Xunta de goberno: 12 de maio de 2006
- Xunta de goberno: 6 de xuño de 2006
- Xunta de goberno: 24 de xuño de 2006
- Xunta de goberno: 20 de setembro de 2006
- Xunta de goberno: 11 de outubro de 2006

INGRESO DE ACADÉMICOS

Numerarios

- Excmo. Sr. D. Darío Xohán Cabana Yanes
Lugar e data de ingreso: Salón de actos da Real Academia Galega.
A Coruña, 22 de abril de 2006
Título do discurso: *De Manuel María a Ferrín: a grande xeración*
Resposta do Excmo. Sr. D. Xosé Luís Méndez Ferrín
- Excmo. Sr. D. Ramón Villares Paz
Lugar e data de ingreso: Paraninfo da Facultade de Xeografía e Historia da Universidade de Santiago de Compostela.
Santiago de Compostela, 24 de novembro de 2006
Título do discurso: *Fuga e retorno de Adrián Solovio. Sobre a educación sentimental dun intelectual galeguista*
Resposta do Excmo. Sr. D. Víctor Fernández Freixanes

Correspondentes

- Ilmo. Sr. D. Nicandro Ares Vázquez
Ingreso: 22 de abril de 2006

DÍA DAS LETRAS GALEGAS 2006

Foi dedicado ao recoñecido autor, ex presidente da Real Academia Galega e galego egregio, Manuel Lugo Freire. Os actos conmemorativos do Día das Letras Galegas transcorreron no Auditorio do Museo Carlos Maside (O Castro de Samoedo – Sada), coa intervención dos Excmos. Sres. Académicos:

- Excmo. Sr. D. Xosé Luís Axeitos Agrelo
- Excmo. Sr. D. Xosé Neira Vilas
- Excmo. Sr. D. Xesús Ferro Ruibal
- Pechou o acto o Excmo. Sr. Presidente da Real Academia Galega, D. Xosé Ramón Barreiro Fernández

SECCIÓNS DA REAL ACADEMIA GALEGA

I. **Sección de Lingua:** componse dos seguintes seminarios:

- **Seminario de Lexicografía** creado en 1983.

Director: D. Manuel González González.

Financiamento: Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

Traballos desenvolto:

Dicionario da Real Academia Galega

1. Realizouse a redacción de 300 novas entradas, pendentes do leuario establecido no plan da obra, ao que se lle engadiron 672 novas para completar certas familias léxicas e para incorporar algunhas voces non previstas de carácter científico e técnico que consideramos conveniente introducir xa que se trata de termos que aparecen no uso escolar de ensino medio.
2. Continuouse coa revisión da microestrutura das entradas da edición anterior do dicionario, incrementando de maneira significativa o número de acepcións novas, e redistribuíndo as acepcións en función destas novas incorporacións.

3. Procedeuse á nova redacción formal de moitas acepcións para facelas máis precisas e cun estilo máis natural, tendo en conta a dispoñibilidade de léxico novo. Neste dicionario séguese o criterio da autosuficiencia, de tal xeito que todas as voces que aparecen utilizadas no dicionario deben aparecer tamén como entradas do propio dicionario. Ao incrementar o número de entradas, aumentou tamén na mesma proporción o número de palabras de que dispón o redactor para definir as acepcións.
4. De acordo coa nova distribución das acepcións, do incremento considerable do número de acepcións, e do aumento notable de voces novas, foi necesario actualizar en cada unha das entradas a indicación de sinónimos, antónimos e formas próximas semanticamente.
5. Neste momento está concluído o proceso de redacción do dicionario, queda unicamente por actualizar un número non demasiado amplo de sinónimos, antónimos e voces próximas semanticamente. Ao mesmo tempo estase revisando todo o texto redactado. Unha vez rematada esta revisión, extraeranse as voces con acepcións especializadas, que serán enviadas a distintos grupos de especialistas para que as vexan e corrixan o seu contido, caso de ser necesario. E unha vez recibidas as suxestións dos especialistas, procederase a unha nova lectura do texto, previa ao seu envío á imprenta.

- **Seminario de Sociolingüística** creado en 1990.

Director: D. Manuel González González.

Financiamento: Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

Traballos desenvoltos:

1. Análise dos datos do Mapa Sociolingüístico de Galicia 2004 (MSG-04)
Realizáronse análises estatísticas univariantes, bivariantes e multivariantes sobre as variables referidas á lingua inicial, ás competencias lingüísticas e aos ámbitos de adquisición do galego e do castelán. Elaboráronse gráficas e táboas de resultados e comentarios dos mesmos. Tamén se compararon os resultados obtidos no MSG-04 cos do MSG-92, co obxecto de analizar a evolución destas variables sociolingüísticas nestes últimos 12 anos.
2. Preparación e redacción do primeiro volume do MSG-04: *Lingua inicial, competencias lingüísticas e ámbitos de adquisición do galego e do castelán en Galicia*
Despois da análise e reflexión sobre estes datos procedeuse á redacción do primeiro volume dos tres de que vai constar o MSG-04: *Lingua inicial, competencias lingüísticas e ámbitos de adquisición do galego e do castelán en Galicia* (2006). (Está neste momento na imprenta)
3. Creación, deseño e posta en rede dunha páxina web sobre a base de datos do Mapa Sociolingüístico de Galicia do 1992 (MSG-92)
Deseñouse unha páxina web de consulta na que se pon á disposición de todos os internautas os datos do MSG-92. Os usuarios poderán facer consultas dinámicas referidas a todos os aspectos estudados no MSG-92, así como a descarga dos tres tomos publicados do citado mapa e doutros estudos significativos.
4. Elaboración de estudos, informes e cuestionarios sociolingüísticos para a Secretaría Xeral de Política Lingüística

A Secretaría Xeral de Política Lingüística - Consellería de Presidencia solicitou a colaboración na elaboración de dúas enquisas para a recolleita de datos sociolingüísticos referidos aos responsables dos equipos de normalización lingüística dos centros de ensino e dos concellos:

Enquisa para os responsables dos ENL dos centros de ensino.

Enquisa para os responsables dos ENL dos concellos.

5. Outras investigacións e publicacións

Por outro lado, o Seminario de Sociolingüística vén colaborando en proxectos de investigación con proxección internacional sobre diferentes aspectos de interese sociolingüístico. Froito dese labor é o estudo sobre actitudes lingüísticas en contextos bilingües e trilingües realizado nas comunidades con lingua propia dentro do estado español e noutros contextos europeos con semellantes situacións lingüísticas (Gales, Bretaña, Flandres, Malta, Irlanda e Frisia). A publicación deste traballo leva por título *Multilingualism in European Bilingual Contexts*. Clevedon: Multilingual Matters; D. Lasagabaster e A. Huguet (ed.). O equipo de investigadores do Seminario de Sociolingüística da RAG é responsable do capítulo “Language Use and Language Attitudes in Galician” (publicado en decembro de 2006).

6. Consultas a peticións sobre datos do MSG-92 e outras publicacións do Seminario de Sociolingüística

Ademais destes traballos de investigación e asesoramento realizados, o Seminario de Sociolingüística tamén deu resposta a diferentes peticións sobre datos estatísticos referidos ao MSG-92, tanto por parte de institucións, coma a realizada polo Concello de Ferrol ou a Confederación de Empresarios de Galicia, como de particulares, que tamén solicitaron información sobre outras cuestións sociolingüísticas.

- **Servizo de Terminoloxía Científico-Técnica en lingua galega (TERMIGAL)**, creado en 1996.

Director: D. Manuel González González.

Financiamento: Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

Traballos desenvoltos:

1. Traducións de textos desde diversas linguas ao galego e revisións terminolóxicas.

Entre xaneiro de 2006 e novembro deste mesmo ano, o Servizo de Terminoloxía Galega realizou multitude de actividades relacionadas coa tradución de textos de índole varía. A principais traducións encargadas a este servizo foron:

- Tradución do proxecto “DNI electrónico”, que consistiu na versión galega da documentación relacionada co DNI electrónico elaborada pola policía para informar os usuarios.
- Tradución dos números 13, 14 e 15 da publicación “A voz do Porriño” e doutros documentos de índole diversa (contratos, documentación interna etc.) vinculados á empresa AstraZeneca.
- Asesoramento terminolóxico para a tradución dunha páxina web sobre economía.

- Revisión e avaliación da versión galega do paquete ofimático Open Office.
- Revisións e asesoramento terminolóxico para o *Glosario de termos para a avaliación de linguas*.

2. Resolución de consultas terminolóxicas e lingüísticas

De conformidade cos obxectivos iniciais de TERMIGAL de facilitar e coordinar a normalización terminolóxica de neoloxismos, este servizo ofrece axuda na resolución de consultas terminolóxicas que chegan a través do teléfono ou do correo electrónico diariamente.

Entre xaneiro de 2006 e novembro deste mesmo ano chegaron ao servizo de TERMIGAL máis de 1000 consultas terminolóxicas pertencentes a multitude de ámbitos científicos. Aínda que moitas destas consultas se resolveron satisfactoriamente, aínda queda unha elevada porcentaxe delas pendentes de sanción, polo que a súa resolución é provisional.

A orixe destas consultas é variada, algo que se xustifica pola condición pública deste servizo. Os principais usuarios do servizo foron, por orde decrecente, diversos organismos dependentes da Xunta de Galicia, tradutores particulares e empresas de tradución, Servizos de Normalización Lingüística, tanto de concellos como de institucións privadas, etc.

Os ámbitos científicos que presentaron un maior volume de traballo foron a Botánica e a Zooloxía, as distintas Industrias (madeira, metalurxia, artes gráficas), as Ciencias da Terra e do Medio (Ecoloxía, Medio, etc.), a Alimentación, gastronomía e hostalaría e a Economía e a Empresa.

Tamén neste período se realizou unha reorganización da estrutura da base de datos, en especial dos campos relativos ás áreas temáticas, usuarios e categorías gramaticais, así como unha simplificación xeral dos principais campos e contidos da base.

Como se comentou ao comezo deste apartado, a frecuencia destas consultas é diaria e a información que se obtén coa investigación previa á resolución das mesmas recóllese nunha base de datos de dúbidas frecuentes que contén neste momento unhas 2.500 entradas.

3. Elaboración de léxicos específicos

Entre as actividades fundamentais do Servizo de Terminoloxía Galega está a elaboración da chamada terminoloxía sistemática, destinada a ofrecer dicionarios e léxicos sobre distintos ámbitos de especialidade, que permitan a utilización do galego dunha maneira fluída nos distintos campos da ciencia e da técnica.

No ano 2006 publicouse o libro *Os nomes galegos dos elementos químicos*, resultado dun traballo interdisciplinar entre un grupo de profesores da Facultade de Químicas da Universidade de Santiago e o Servizo de Terminoloxía Científico-técnica. Nesta obra non só se propón a terminoloxía correcta en lingua galega para os elementos químicos, senón que se realiza tamén un estudo sobre a orixe e vicisitudes históricas de cada un dos nomes.

- Continúa o proceso de elaboración terminolóxica do Léxico da empresa, que actualmente conta con máis de 6.000 termos, e está previsto rematar a parte relativa aos Recursos Humanos en decembro de

2006 ou xaneiro de 2007. Neste vocabulario utilízanse as seguintes linguas de traballo: galego, inglés, español, francés e portugués.

- Continuouse traballando no Vocabulario de márketing, coas seguintes linguas de traballo: galego, inglés, español, francés, portugués.
- Séguese incrementando a base de datos do Vocabulario da Automoción, coas seguintes linguas de traballo: galego, español, inglés, francés, portugués, italiano e catalán.
- Estase revisando o Vocabulario do fútbol, coas seguintes linguas de traballo: galego, español, catalán, francés, inglés, portugués e italiano
- Prosegue a actualización e revisión do Vocabulario da música e dos instrumentos musicais, coas seguintes linguas de traballo: galego, inglés, español, francés, portugués, italiano, alemán, catalán.
- Continuouse coa revisión e actualización da base de datos de Hostalaría, gastronomía e alimentación que conta xa con máis de 3.900 entradas.
- Continúa o proceso de elaboración do Léxico de oficios e profesións, que consta actualmente con 2.800 entradas.
- Iniciouse o baleirado dunha base de datos de Taxinomía botánica, que consta actualmente de 4.300 termos e equivalentes nas principais linguas peninsulares xunto con inglés, francés e alemán.
- Iniciouse a elaboración para o galego do Léxico da SIDA, dentro da Rede Limiter, en colaboración con outros organismos (Termcat...) que traballan sobre este léxico noutras linguas. Este léxico conta neste momento con aproximadamente 400 termos.
- Preparáronse diversos trípticos referidos a áreas temáticas concretas (comidas do mundo, especias e condimentos, utensilios de cociña, froitas exóticas e tropicais) co obxectivo de difundir a terminoloxía específica destes campos.

4. Participación en eventos

Termigal participou no Cumio mundial de terminoloxía, organizado pola EAFT e a Unión Latina, en Bruxelas, os días 13 e 14 de novembro, cunha intervención sobre o tema “Problemas maiores nas linguas menores”.

Termigal presentou un relatorio nas *Xornadas sobre Relacións laborais e lingua*, celebradas na Facultade de Relacións Laborais da Universidade de Santiago de Compostela o día 23 de novembro, sobre os recursos terminolóxicos para as relacións laborais.

Intervención didáctica no programa da Radio Galega *Un mundo de palabras* dirixido por Edith Pazó onde se fixo unha exposición do que é a actividade de Termigal e a necesidade do estudo da terminoloxía científica galega para a produción científica en galego.

5. Informatización

Coa fin de dar a coñecer dunha maneira máis efectiva o traballo terminolóxico do Servizo, estase traballando na uniformización da estrutura das bases de datos elaboradas en TERMIGAL, de maneira que se poidan fusionar e facelas consultables a través de Internet. Isto non só facilitará a difu-

sión da terminoloxía xerada, senón que esperamos que repercuta beneficiosamente na diminución das consultas puntuais realizadas ao servizo, xa que moitas das dificultades que lles xurdan aos usuarios da terminoloxía poderán ser solucionadas por eles mesmos mediante a consulta das bases de datos.

- **Seminario de Gramática**, creado no ano 2000.

Directora: D.ª Rosario Álvarez Blanco.

Financiamento: Consellería de Educación e Ordenación Universitaria e Real Academia Galega.

Traballos desenvolto:

Gramática Galega

O equipo integrado por Rosario Álvarez Blanco (IP) e os académicos correspondentes don Francisco A. Cidrás Escáneo, don Ernesto X. González Seoane, don Xosé Luís Regueira Fernández e don Xosé Xove Ferreiro continúa cos traballos de redacción da Gramática Galega, na liña descrita en anteriores informes. A magnitude da empresa xustifica, en parte, o atraso con respecto á previsión inicial, segundo ca cal a obra debería estar a piques de entrar no prelo. Durante o ano 2006, avanzouse de forma especial na descrición dalgúns aspectos sintácticos relevantes e na formación do léxico.

Base de datos de construcións verbais do galego moderno

Asemade segue desenvolvéndose a base de datos de construcións verbais do galego, en colaboración co ILG. Forman o quipo, ademais dos investigadores citados, don Xulio C. Sousa Fernández (ILG) e dona María Pereira Maceda (bolseira do Seminario).

O proxecto ten como finalidade a descrición das estruturas sintácticas do galego a partir do núcleo oracional, o verbo; o corpus de que se parte consta duns 100.000 rexistros seleccionados entre o material ofrecido polo Tesouro Informatizado da Lingua Galega (TILG). A descrición, bastante detallada nos aspectos sintácticos e semánticos, permitirá un uso moi amplo e diferenciado da base de datos. Á parte desta utilidade xeral da base, o obxectivo primeiro do equipo céntrase na descrición dos verbos galegos tanto no relativo ás súas acepcións coma no que se refire ás súas construcións sintácticas, con vistas á elaboración dun dicionario de verbos, que á súa vez se encaixa dentro dos traballos lexicográficos realizados no seo do ILG e da RAG. Durante o ano 2006 foron analizados e procesados os rexistros de 10 verbos (*comezar/comenzar, iniciar, empezar, principiar, rematar e acabar; falar, chamar e dicir*), que supoñen un total de 6.455 ocorrencias no corpus. Ademais, María Pereira Maceda (bolseira) realizou os seguintes traballos, con base nos datos do Seminario: “Aproximación ao estudo do complemento directo de *ver* no galego actual: posibles realizacións”, “Primeiros pasos para o estudo do comportamento sintáctico-semántico dos verbos de percepción no galego moderno” e “Un caso de variación no galego moderno: posibles realizacións do complemento directo cos verbos de percepción *oír* e *escoitar*”.

- **Seminario de Onomástica**, creado en 2001.
Director: D. Antón Santamarina Fernández.
Financiamento: Real Academia Galega.

Traballos desenvolto:

Esta Comisión elaborou numerosos informes solicitados por institucións xurídicas e particulares, referidos, os máis deles, a establecer a forma galega correcta dun nome ou dun apelido, entre os que figuran:

Adai, Alexandre, Arto, Iago, Irea, Iria, Loaira, Lúa, Morás, Núñez, Tellada, Xiao, Xurxo e Yanes.

II. Sección de Historia, creada en 1998.

Director: D. Xosé Ramón Barreiro Fernández.

Financiamento: Parlamento de Galicia e Real Academia Galega.

Traballos desenvolto:

Esgotada a primeira edición da obra *Parlamentarios de Galicia. Biografía de Senadores e Deputados*, o Parlamento de Galicia e a Real Academia Galega acordaron facer unha segunda edición, obra que con importantes modificacións xa está á venda. O profesor Barreiro Fernández, coordinador xeral deste proxecto, e os doutores Beatriz López Morán e Xosé Luís Mínguez Goyanes van acometer a ampliación deste proxecto facéndoo extensivo ao resto dos parlamentarios do Estado.

No ano 2005 publicouse coa colección *Galicia Viva* da Fundación Barrié de la Maza o segundo tomo da obra *Cartas a Murguía II*, que abarcaba a correspondencia pasiva de Murguía entre os anos 1869-1885. O tomo denominado *Cartas a Murguía III* (1886-1923), a cargo do profesor Barreiro Fernández e de Xosé L. Axeitos está a punto de saír do prelo, completando deste xeito a correspondencia pasiva de Murguía. Os mesmos investigadores están a traballar xa no tomo final, a correspondencia activa do Patriarca.

III. Sección de Literatura, creada en 1998.

Director: D. Xesús Alonso Montero.

Financiamento: Real Academia Galega.

Traballos desenvolto:

A colección *Letras da Academia* verá incrementados os seus fondos editoriais con dous novos títulos: unha cuidada edición a cargo da profesora Saurin de la Iglesia da poesía de Antonio de la Iglesia. Deste xeito quere a Academia corresponder á confianza dos herdeiros deste ilustre galeguista que depositaron importantes fondos documentais na Real Academia Galega.

A profesora Victoria Álvarez Ruiz de Ojeda está a reunir a moi dispersa correspondencia epistolar de Curros Enríquez co obxectivo de publicala na mesma colección da nosa institución. Será un magnífico anticipo celebratorio do centenario do traslado dos restos de Curros Enríquez á Coruña acaecido o 31 de marzo de 1908.

Nesta mesma colección sairá tamén a obra que está chamada a ser un grande acontecemento editorial: a biografía do primeiro presidente da institución, D. Manuel Murguía. Está a cargo do profesor Barreiro Fernández, que manexou as máis variadas fontes documentais, inéditas na súa maior parte.

Unha figura tan complexa e rica intelectualmente como Murguía estaba a pedir unha monografía cumprida que concretase o papel esencial que xogou este pequeno grande home como arquitecto ideolóxico do noso país.

Biblioteca e Hemeroteca

Creadas en 1905.

Director: D. Antonio Gil Merino (desde o 17 de decembro de 2005 ocupou o cargo D. Xosé Luís Axeitos Agrelo).

Financiamento: Consellería de Cultura, Comunicación Social e Turismo.

Traballos desenvoltos:

Tarefas levadas a cabo na Biblioteca e Hemeroteca:

1. Rexistro informatizado dos fondos bibliográficos que foron chegando durante o ano. No 2006 gran parte dos fondos rexistrados corresponden ás bibliotecas particulares de Francisco Fernández del Riego, Antonio Meijide Pardo e Francisco de Asís Zelada.
2. Xestión das diversas doazóns efectuadas dende a biblioteca a distintas institucións que así o solicitan con dous claros obxectivos:
  - 2.1. Solidariedade con estas institucións.
  - 2.2. Liberación de espazo útil nas nosas instalacións, posto que constitúe unha vía de saída para os fondos repetidos cos que contamos.
3. No capítulo de saídas temporais de fondos destacamos a achega bibliográfica para as seguintes exposicións: *Galicia, a forza da palabra*, organizada pola propia RAG, *La II República en Galicia*, organizada polo Concello da Coruña e *Manuel Lugrís xornalista*, organizada pola Asociación da Prensa da Coruña.
4. No apartado da catalogación e informatización dos fondos salientamos:
  - 4.1. Biblioteca Murguía:
Incorporación ao catálogo informatizado de 300 volumes.
  - 4.2. Biblioteca Emilia Pardo Bazán:
Aínda que o catálogo impreso no ano 2005 recolle o noventa por cento do fondo da RAG, quedaba unha pequena parte sen controlar, polo que o traballo centrouse en dous sectores:
    - 4.2.1. Incorporación ao catálogo informatizado de 196 folletos que apareceron con posterioridade á realización do catálogo da súa biblioteca.
    - 4.2.2. Organización duns 450 volumes incompletos (excluídos inicialmente da catalogación por falta de datos bibliográficos e dos que se leva feito a metade) da seguinte forma:
      - 4.2.2.1. Xuntanza de partes soltas para formar unidades completas na medida en que isto sexa posible.
      - 4.2.2.2. Incorporación ao catálogo destes fondos que ás veces completarán os xa existentes e outras veces serán completamente novos (normalmente con datos incompletos debido á falta de portadas).
  - 4.3. Fondo non galego da hemeroteca:

Catalogouse a metade da sección de publicacións periódicas cerradas non galegas situada nunha das salas do soto.

5. Informatización dos datos contidos no boletín da RAG en relación á orixe, cantidade e data das doazóns bibliográficas á biblioteca académica ao longo da súa historia.
6. Iniciouse a informatización dos primeiros libros de rexistro da biblioteca. Son catro libros en total, dos que se leva feito a metade.
7. Xestión da base de datos de intercambios de publicacións entre diversas entidades.
8. Participación nas diversas tarefas relacionadas coa exposición do centenario da RAG.
9. Atención de usuarios (consultas telefónicas, por correo electrónico ou na propia sala de lectura):
  - 9.1.1. Información bibliográfica.
  - 9.1.2. Consulta e reprodución de fondos segundo a normativa.
  - 9.1.3. Tratamento informático destes datos de consulta e reprografía.
Este ano incrementouse a consulta a distancia, tanto telefónica como por correo electrónico debido ao funcionamento da páxina Web da Real Academia Galega.
10. Mantemento e actualización do catálogo na páxina Web da RAG.

ARQUIVO

Creado en 1905.

Director: D. Antonio Gil Merino (desde o 17 de decembro de 2005 ocupou o cargo D. Xosé Luís Axeitos Agrelo).

Financiamento: Consellería de Cultura, Comunicación Social e Turismo.

Traballos desenvoltos:

Acomodo dos fondos: FET y de las JONS, Familia Loriga, Familia Troncoso, González y de las Heras, Francisco Lodeiro.

- Organización e descrición dos fondos de: Pardo Bazán, González-Besada, Ángel del Castillo, Francisco González López.
- Revisión das coleccións Rosalía de Castro, Salvador Golpe e Francisca Herrera.
- Catalogación fotográfica dos seguintes fondos: Sánchez Bregua, Ramón Suárez Picallo, Familia Brocos, FET y de las JONS.
- Catalogación fotográfica das seguintes coleccións: Colexiata de Santa María, Coro Brétemas e Raiolas, Casa de Galicia en Nova York.
- Novos ingresos:

Compras:

- Correspondencia de A. García Besada, A. del Castillo, M. Belonado, J. Pardiñas e R. Piñeiro.
- Documentación da Familia González Ribera, Abente e Loriga.
- Poesías manuscritas de Labarta, Rosalía e Murguía.
- Diferente documentación histórica.
- Oitocentas diapositivas e fotografías

Doazóns:

- Fotografías de varios actos en que participou a RAG ou os Académicos, de diferentes doadores.

Depósitos:

- Partitura da Antiga Marcha Real de Galicia por Blanca González Docampo.

PUNTOGAL

O día 10 de xuño de 2006 constituíuse a Asociación PuntoGal coa fin fundamental de tratar de conseguir un dominio lingüístico-cultural .gal en Internet, que lle dea visibilidade neste medio á lingua e á cultura galega.

A Real Academia Galega non só apoiou desde o primeiro momento a iniciativa, senón que mesmo asumiu a presidencia da asociación na persoa do académico Manuel González González, e ofreceu a súa sede como domicilio social da asociación.

Neste tempo a asociación levou a cabo unha intensa actividade en diversas fronte:

- a) Tratou de integrar na asociación os elementos máis representativos dos distintos sectores sociais: do mundo económico e empresarial, do mundo asociativo, do mundo universitario, do sector dos medios de comunicación, das administracións etc.
- b) Realizou un traballo de información diante do goberno galego, goberno de España e dos grupos políticos parlamentarios. Entrevistouse, entre outros, co presidente da Xunta, co vicepresidente, co conselleiro de Innovación e Industria, coa conselleira de cultura e coa secretaria xeral de política lingüística, e recibiu o apoio explícito de todos eles. Tamén se realizaron xestións diante dos tres grupos parlamentarios, que unanimemente salientaron o interese da iniciativa que dalgunha maneira fixeron tamén súa. Tamén se estableceron negociacións co goberno de España para que non poña obstáculos á iniciativa no momento en que a ICANN se dirixa a el para preguntarlle se ten algún inconveniente para a concesión deste dominio. O Secretario Xeral para a sociedade da información do Ministerio de industria comprometeuse a que o goberno central non poñería ningún obstáculo.
- c) Participou en todas as reunións da ICANN. Na reunión de Lisboa deulle a coñecer por primeira vez a este organismo a intención de solicitar un dominio .gal. Na de Porto Rico, Los Ángeles e París a asociación PuntoGal realizou intensas xestións cos membros da ICANN, e nos foros públicos insistiu sobre a necesidade de que se estableza unha data definitiva para a apertura do prazo de solicitude de novos dominios, de que o prezo non sexa un obstáculo insalvable para os solicitantes, e sobre a conveniencia de incorporar progresivamente como linguas vehiculares da ICANN outras linguas distintas do inglés. Na reunión de París o logo de PuntoGal mereceu a portada dun xornal tan importante coma o *International Herald Tribune*.
- d) Foi importante tamén a actividade de difusión social entre a comunidade beneficiaria do futuro .gal, tanto en Galicia coma fóra de Galicia. Realizouse unha campaña de apoios individuais (con máis de 10.000 apoios neste momento), participouse en diversos eventos para dar a coñecer a iniciativa (Cultural, Xuventude Galiza Net, Festigal...), e tratouse de difundir a ini-

ciativa por todos os medios no interior de Galicia. Tamén se levaron a cabo actuacións fóra de Galicia, particularmente nos Centros de Estudos Galegos das Universidades de diversos países, nos Centros Galegos e Casas de Galicia, nas Asociacións de empresarios galegos existentes en diversos países etc.

- e) Organizamos un encontro en Santiago con outros grupos promotores de dominios lingüísticos e culturais (vascos, bretóns, galeses...), para analizar a situación de cada iniciativa, e tratar na medida do posible de levar diante da ICANN actuacións converxentes que favorezan a incorporación destes novos dominios.
- f) Mantivemos continuos contactos con membros destacados de PuntCat e, sobre todo, coa empresa suíza Core para o asesoramento na elaboración dos informes técnicos para presentar diante da ICANN.

CONVENIOS, ACORDOS E CONTRATOS

Durante o ano 2006 a Real Academia Galega asinou unha serie de convenios de colaboración con distintas entidades, co fin de desenvolver proxectos concretos:

Convenio de cooperación entre a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia e a Real Academia Galega para o mantemento do Servizo de Terminoloxía Científico-Técnica en lingua galega.

Convenio de cooperación entre a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia e a Real Academia Galega para a organización da décimo novena edición dos Cursos de verán de lingua galega para estranxeiros.

Convenio de colaboración entre a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia e a Real Academia Galega para traballos de lexicografía e da gramática galega.

Convenio de cooperación entre a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia e a Real Academia Galega para darlle continuidade ao equipo de traballo sociolingüístico.

Convenio entre a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia para a informatización da biblioteca e o arquivo.

Convenio de colaboración entre a Consellería de Innovación e Industria e a Real Academia Galega para a produción de servizos e contidos web de interese galego.

Financiamento da edición do *Boletín da Real Academia Galega*, pola Fundación Rodríguez Iglesias e Hércules de Ediciones.

Convenio de colaboración entre a Excm. Deputación Provincial da Coruña e a Real Academia Galega para o financiamento das actividades do ano 2006.

Acordo de colaboración entre Fundación Caixa Galicia – Claudio San Martín e a Real Academia Galega para contribuír ao financiamento da Casa-Museo Emilia Pardo Bazán.

Concesión de subvención por parte da Secretaría Xeral de Política Lingüística para a realización de traballos a prol da normalización lingüística do idioma galego.

Convenio de colaboración entre a Consellería de Cultura e Deporte e a Real Academia Galega para a organización de actividades culturais con motivo do Centenario da RAG.

Convenio de colaboración entre a Universidade de Santiago de Compostela e a Real Academia Galega para o desenvolvemento da aplicación web *Cartografía dos apelidos de Galicia*.

CONTRIBUCIÓNS ECONÓMICAS

Ademais dos convenios asinados con institucións, tanto públicas como privadas, a RAG recibiu axudas de tipo económico para contribuír ao desenvolvemento da súa actividade diaria dos seguintes organismos:

Ministerio de Educación y Ciencia. Secretaría de Estado de Universidades e Investigación (subvención destinada a financiar as actividades e funcionamento da Real Academia Galega).

Ministerio de Cultura. Dirección General de Cooperación y Comunicación Cultural (subvención destinada á actividades propias da Casa-Museo Emilia Pardo Bazán).

REPRESENTACIÓN DA RAG

- Consello da Cultura Galega.
- Consello de Comunidades Galegas.
- Consello Social da Lingua Galega (Concello de Vigo).
- Fundación Cidade da Cultura.
- Instituto da Lingua Galega.
- Padroado da Biblioteca do Real Consulado.
- Padroado da Biblioteca Nacional.
- Padroado da Fundación Caixa Galicia.
- Padroado da Fundación Carlos Casares.
- Padroado da Fundación Castelao.
- Padroado da Fundación Curros Enríquez.
- Padroado da Fundación Germán Sánchez Ruiópez.
- Padroado da Fundación Luís Seoane.
- Padroado da Fundación Manuel Curros Enríquez.
- Padroado da Fundación Rosalía de Castro.
- Padroado do Museo do Pobo Galego.
- Padroado da Fundación Camilo José Cela.
- Padroado da Fundación Otero Pedrayo.
- Padroado da Fundación Manuel Puente “Cultura Gallega” de Buenos Aires.

PREMIOS NOS QUE A RAG TEN REPRESENTACIÓN COMO XURADO

- Premio Antón Losada Diéguez.
- Premio das Letras e das Artes de Galicia.
- Premio de Xornalismo de Opinión Roberto Blanco Torres.
- Premio Trasalba da Fundación Otero Pedrayo.
- Premio Antonio López Ferreiro de Investigación Humanística e Premio para Investigadores Mozos (área de humanidades) correspondentes aos Premios Galicia de Investigación.
- Premios Nacionais de Literatura do Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

INSTITUCIÓNS COLABORADORAS

- Arquivo do Reino de Galicia.
- Asociación de Escritores en Lingua Galega.
- Caixa Galicia.
- Caixanova.
- Centro Galego de Artes da Imaxe (CGAI).
- Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.
- Concello da Coruña.
- Consello da Cultura Galega.
- Fundación Caixa Galicia.
- Fundación Luís Seoane.
- Fundación Pedro Barrié de la Maza, Conde de Fenosa.
- Fundación Rodríguez Iglesias.
- Fundación Santiago Rey Fernández-Latorre.
- Grupo Radio Televisión de Galicia
- Hércules de Ediciones.
- Instituto da Lingua Galega (ILG).
- Museo de Pontevedra.
- Universidade da Coruña.
- Universidade de Santiago de Compostela.

DOAZÓNS, DEPÓSITOS E ADQUISICIÓNS

O 8 de febreiro de 2006, D. Alfonso Posse Romero fixo doazón de dúas caricaturas de Manuel Lugrís Freire por Cebreiro.

O 2 de marzo de 2006, o académico numerario da Real Academia Galega, D. Francisco Fernández del Riego, fixo doazón dunha segunda tanda de libros e revistas con destino á biblioteca académica.

O 29 de xuño de 2006, D. Luís Alonso Gírgado doou fotocopias de diversa documentación do que foi académico correspondente da Real Academia Galega, D. Álvaro de las Casas.

O 4 de xullo de 2006, Dna. Blanca González Docampo depositou no Arquivo da Real Academia Galega unha partitura da Marcha do Antigo Reino de Galicia, dedicada a

Manuel LUGRÍS Freire por Mauricio Farto e coa sinatura autógrafa de Urbano LUGRÍS. Este documento en orixe foi doado por Urbano LUGRÍS ao pintor Alejandro González Pascual.

O 5 de setembro de 2006, Dña. Leonor Canosa Canosa doou varios libros, unha sella e un escudo de Galicia en pedra.

O 27 de outubro de 2006, D. Luís Alonso Girgado doou importante material fotográfico da que foi académica correspondente Dña. Pura Vázquez.

O 14 de novembro de 2006, D. Luís Alonso Girgado doou fotocopias de documentación epistolar dirixida a Ricardo Carballo Calero e de Ramón Piñeiro a diversos intelectuais galegos.

O 13 de decembro de 2006, D. Enrique de Arce Temes depositou na Real Academia Galega un cadro do que foi Inquisidor Xeral, Ramón José de Arce.

O 15 de decembro de 2006, Dña. Soledad Bordas, neta de D. José Ibáñez Fernández, fai doazón ao Arquivo da Real Academia Galega dun conxunto de documentos pertencentes ao seu avó, entre os que cómpre salientar:

- As primeiras edicións dos seus textos dramáticos
- Un conxunto de poemas manuscritos
- Un exemplar do *Diccionario galego da rima e galego-castelán*, con correccións autógrafas do autor
- Unha colección de partituras musicais

PUBLICACIÓNS

- CABANA YANES, D. X. *De Manuel María a Ferrín: a grande xeración*. A Coruña: RAG, 2006. Discurso de ingreso.
- *Galicia, a forza da palabra. Centenario da Real Academia Galega*: [catálogo da exposición]. A Coruña: Fundación Caixa Galicia, 2006.
- RODRÍGUEZ RUIBAL, E. *Do escénico e o fílmico: notas sobre a linguaxe teatral no cinema contemporáneo*. A Coruña: RAG, 2006. Discurso de ingreso.
- VILLARES, R. *Fuga e retorno de Adrián Solovio: sobre a educación sentimental dun intelectual galeguista*. A Coruña: RAG, 2006. Discurso de ingreso.